

Олександр Мішин

*к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та безпеки бізнесу
ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна
oleksandr.mishyn@hneu.net*

Богдан Бондаренко

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійна програма «Міжнародний бізнес»
ХНЕУ ім. С. Кузнеця, Україна
majmsvmaa@ukr.net*

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

DIRECTIONS OF DEVELOPMENT OF LOGISTICS ACTIVITIES IN INTERNATIONAL BUSINESS

Анотація. Розглянуто сутність поняття «логістична діяльність». Обґрунтовано пріоритетні напрями розвитку логістичної діяльності міжнародних компаній. Висвітлено логістичні аспекти оптимізації міжнародного бізнесу. Розглянуто напрями розвитку цифрової логістики в міжнародному бізнес-середовищі.

Abstract. The essence of the concept of "logistics activity" is considered. The priority directions for the development of logistics activities of international companies are substantiated. The logistic aspects of international business optimization are highlighted. The directions of development of digital logistics in the international business environment are considered.

Ключові слова: логістика, логістична діяльність, міжнародний бізнес, міжнародне бізнес-середовище, управління логістичною діяльністю.

Key words: logistics, logistics activities, international business, international business environment, management of logistics activities.

В умовах воєнного часу багато компаній, у тому числі і міжнародних усвідомили, що логістика є дієвим і ефективним інструментом оптимізації бізнесу. Це обумовлено тим, що логістичні витрати становлять значну частку в структурі собівартості. Крім того, логістична діяльність впливає на тривалість виконання господарських операцій, швидкість виробничого циклу. В умовах залученості міжнародних компаній до глобальних ланцюгів постачання швидкість, надійність та ефективність організації руху логістичних потоків є дієвим напрямом розвитку бізнес-діяльності, чим і обумовлена актуальність дослідження.

Питання сутності та складових логістичної діяльності знайшли відображення у працях таких науковців, як: Крикавський Є.В. [1], Лісовський І.В., Шершелюк Д.І., Мартинюк В. В. [2], Окландер М. А. [3].

Незважаючи на розробленість питань уточнення сутності логістичної діяльності, подальших розробок вимагають проблеми розвитку логістичної діяльності в умовах нестабільного міжнародного бізнес-середовища.

Метою дослідження є уточнення теоретичних засад розвитку логістичної діяльності в міжнародному бізнесі.

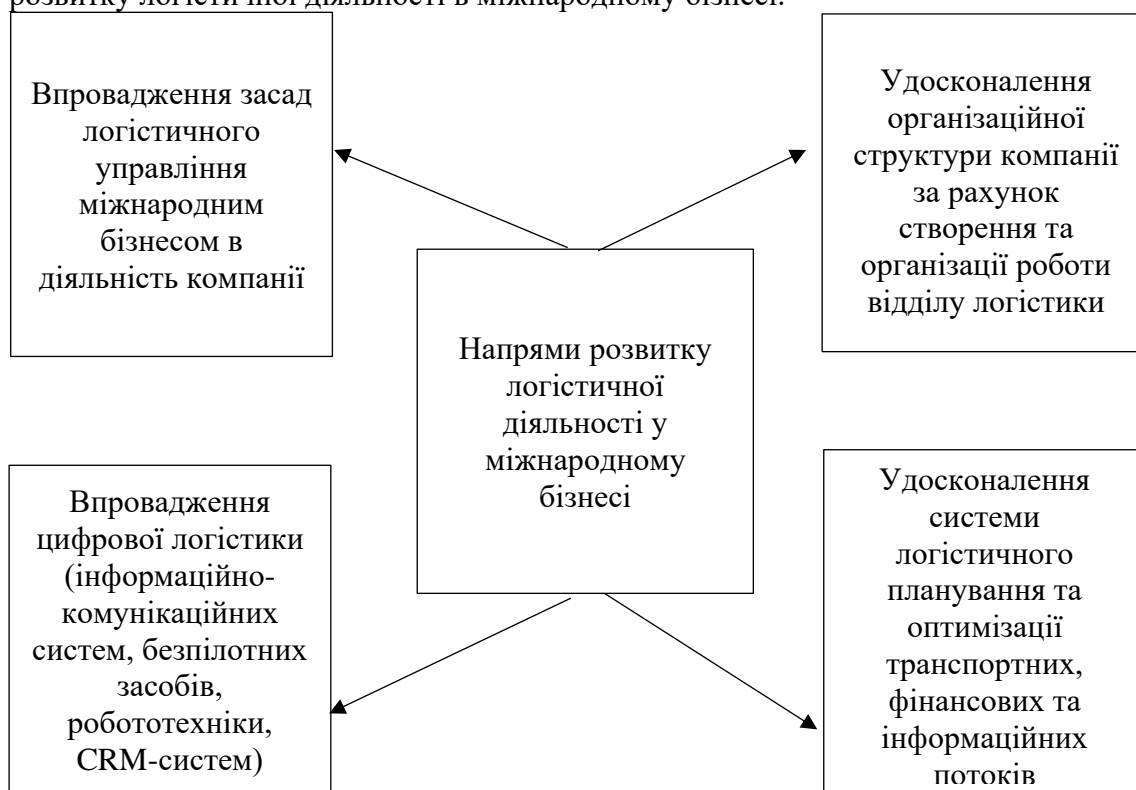
Сутність логістичної діяльності може бути висвітлена, як показує аналіз літературних джерел [1 – 3], з позицій різних підходів до управління.

Так, з позицій процесного підходу Лісовський І.В., Шершелюк Д.І., Мартинюк В. В. та Чук В.І, під логістичною діяльністю розуміють комплекс рішень, заходів та процесів, що спрямовані на організацію та оптимізацію матеріальних, інформаційних та фінансових потоків з метою досягнення цілей підприємства та задоволення запитів споживачів [2]. З позицій функціонального підходу Окландер М.А. під логістичною діяльністю розуміє організаційно-управлінський механізм координації, який дає змогу досягти ефекту завдяки чіткій

злагоженості в діях спеціалістів різноманітних служб, які беруть участь в управлінні матеріальним потоком [3]. Окландер М. А. надає повне з точки зору реалізації функціонального підходу визначення, проте недоцільним є ототожнення логістичної діяльності лише з управлінням матеріальними потоками. З позицій системного підходу найбільш раціональним, як на нашу думку, є визначення Крикавського Є.В., який логістичну діяльність визначає як спеціально організовану інтеграцію логістичних елементів (ланок) у межах певної економічної системи для оптимізації процесів трансформації матеріального потоку [1]. Деяка обмеженість у застосуванні визначення прослідковується з причини трактування логістичної діяльності як оптимізації виключно матеріальних потоків.

Як на думку авторів, логістичну діяльність слід визначати, поєднавши функціональний, процесний та системний підходи до трактування, як процес виконання логістичних функцій, спрямованих на оптимізацію функціонування логістичної системи та руху фінансових, інформаційних та матеріальних потоків з метою досягнення цілей підприємства та задоволення потреб стейкхолдерів.

Скерування розвитку міжнародного бізнесу у потрібному напрямі є можливим завдяки оптимізації логістичної діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу. На рис.1 подано напрями розвитку логістичної діяльності в міжнародному бізнесі.

Рис. 1. Напрями розвитку логістичної діяльності у міжнародному бізнесі

Перехід до логістичного управління міжнародним бізнесом вимагає використання відповідних логістичних інструментів управління бізнесом у структурі логістичної системи суб'єкта міжнародного бізнесу. Сучасними інструментами управління логістичною діяльністю є інструменти цифрової логістики.

Цифровізація логістичних функцій сприяє оптимізації структури та динаміки логістичних витрат; організації оптимальної логістичної мережі; встановленню взаємовідносин з клієнтами, автоматизації документообігу, що супроводжує рух логістичних потоків.

Цифровізація логістичних функцій реалізується за рахунок застосування: робототехніки, яка є частиною будь-якого логістичного ланцюга. Особливо доцільним є застосування робототехніки в завантажувально-розвантажувальних та складських послуг;

Big data, що змінила традиційний погляд на генерацію та передачу інформації, як у формі структурованих, так і неструктурованих даних значної різноманітності та обсягів. Висновки, побудовані на аналітиці неструктурованих даних надають значні масиви інформації для управлінських цілей та дозволяють зробити ґрунтовні висновки;

Безпілотний транспорт. Доцільним є впровадження вже сьогодні технологій управління транспортними засобом автопілотом, систем екстреного гальмування, електронних асистентів. Безпілотні засоби дають змогу скоротити споживання паливно-мастильних матеріалів.

Штучний інтелект змінює зміст логістичних рішень, збільшує швидкість виконання замовлень.

Належну роль в оптимізації міжнародного бізнесу відіграє застосування інформаційних технологій. Серед спеціального програмного забезпечення, що використовується в логістичній діяльності міжнародних компаній виділяють системи: HARAG-LLOYD (для автоматизації складської логістики), COAST (інформування клієнтів), IC DAKOSY (автоматизація обміну інформації між компанією та клієнтами в процесі транспортування вантажів), ZAPP (експорт) - ZODIAK (імпорт) (організація взаємодії між експортерами й імпортерами та автоматизація митного оформлення вантажів).

Науковими результатами даного дослідження є:

уточнення визначення поняття «логістична діяльність» за рахунок поєднання системного, функціонального та процесного підходів до трактування поняття, що дозволяє розширити сферу застосування визначення;

обґрунтування напрямів розвитку логістичної діяльності міжнародної компанії, що дозволяє окреслити необхідні для цього інструменти логістичного управління, у тому числі цифрової логістики.

Перспектива подальших наукових досліджень у даному напрямі полягає у розробці структури системи управління логістичною діяльністю суб'єктів міжнародної бізнес-діяльності.

Література

1. Крикавський Є.В., Чернописька Н.О. Логістичні системи: навч. посібник. Львів: НУ «Львівська політехніка», 2009. 107 с.
2. Лісовський І.В., Шершелюк Д.І., Чук В.І., Мартинюк В. В. Теоретичні основи логістичної діяльності. Development Service Industry Management. 2023. № 4. С. 135–139. URL: [https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4\(22\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2023-4(22))
3. Окландер М.А. Логістика: підручник. Київ, 2008. 346 с.